

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 519/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. septembra 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť V. G. vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 46/2001 a jeho rozsudkom zo 7. septembra 2012 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 10/2013 a jeho rozsudkom z 25. februára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. G. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2014 doručená sťažnosť V. G. (ďalej len „sťažovateľ“), z ktorej obsahu možno vyvodit', že namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“),

ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 46/2001 a jeho rozsudkom zo 7. septembra 2012 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To 10/2013 a jeho rozsudkom z 25. februára 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom krajského súdu uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 4 Trestného zákona účinného v čase spáchania skutku, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní päť rokov so zaradením do I. nápravnových skupiny.

Odsudzujúci rozsudok krajského súdu napadol sťažovateľ odvolaním. O odvolaní rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 2 To 10/2013 z 25. februára 2015 tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil vo výroku o treste odňatia slobody a zároveň sťažovateľovi uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní štyri a pol roka so zaradením do I. nápravnových skupiny.

Sťažovateľ zastáva názor, že krajský súd v napadnutom rozsudku nesplnil všetky požiadavky, ktoré mu boli uložené v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 2 To 59/2005 z 11. decembra 2007, keďže „... konal v rôznych spoločných konaniach, ktoré vyčlenil na dve samostatné konania, žalobu a celý vyšetrovací spis nevyčlenil na dve samostatné konania.

... Napriek mojej písomnej požiadavke doručenej na Krajský súd v Bratislave mi nebolo umožnené nazrieť do vyšetrovacieho spisu.

... Krajský súd v Bratislave v súlade s ustanovením § 2 ods. 5 Trestného poriadku nevykonal všetky potrebné dôkazy pre jeho rozhodnutie, zároveň dôkazy nesprávne vyhodnotil jednotlivo, vo vzájomných súvislostiach ako aj v ich vzájomnom logickom súhrne, pretože žiaden priamy dôkaz nevyhodnotil a všetky vecné a logicky uzatvorené dôvody uvedené v odôvodnení rozsudku, presvedčivo nepreukazujú tvrdenie obžaloby...“.

Vo vzťahu k postupu krajského súdu (ako prvostupňového súdu) sťažovateľ formuluje tiež výhradu, že zrušujúce uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 To 59/2005 z 11. decembra 2007 o zrušení pôvodného rozsudku krajského súdu z 24. novembra 2004 mu bolo doručené až 13. októbra 2010.

Vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, sťažovateľ namieta, že najvyšší súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti sťažovateľa bez toho, aby boli splnené zákonné podmienky uvedené v § 233 ods. 1, § 263 ods. 4 a § 63 ods. 2 a 3 Trestného poriadku, keďže ho včas neupovedomil o termíne verejného zasadnutia, pretože upovedomenie o verejnom zasadnutí mu bolo doručené až po termíne jeho konania, a to prostredníctvom jeho brata, keďže mu zdravotný stav neumožnil prevziať zásielku osobne. Vo veci rozhodujúci senát najvyššieho súdu považuje sťažovateľ za zaujatý, a teda za nezákonný.

Sťažovateľ zastáva názor, že vzhľadom na celkovú dĺžku trestného konania, s poukazom na skutočnosť, že k stíhaným skutkom došlo ešte v roku 1994, mali všeobecné súdy zastaviť jeho trestné stíhanie.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sa sťažovateľ tiež domáha, aby ústavný súd *„rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutých právoplatných rozhodnutí krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu SR... aby Ústavný súd Slovenskej republiky, po 20-tich rokoch zastavil vyššie uvedené trestné stíhanie voči mojej osobe“*.

Sťažovateľ zastáva názor, že v jeho veci konajúce a rozhodujúce všeobecné súdy *„porušili niekoľko zákonných ustanovení upravujúcich trestný proces, čím zasiahli do mojich zákonných ústavných práv, ako aj ľudských práv a základných slobôd a svojím konaním porušili základné právo na spravodlivé súdne konanie“*.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

1. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Proti napadnutému rozsudku krajského súdu mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd. Právomoc najvyššieho súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Vo vzťahu k námietke sťažovateľa týkajúcej sa prietahov v konaní sťažovateľ v konkrétnostiach namieta, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 To 59/2005 z 11. decembra 2007 o zrušení pôvodného rozsudku krajského súdu z 24. novembra 2004 mu bolo doručené krajským súdom 13. októbra 2010, teda až po 3 rokoch.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť pred ústavným súdom uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (m. m. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05).

Ak v čase, keď sťažnosť bola ústavnému súdu doručená, už nemôže dochádzať k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (napr. II. ÚS 55/02).

Je teda zrejmé, že v čase, keď sťažnosť bola ústavnému súdu doručená (keď konanie bolo už právoplatne skončené), predmetná trestná vec už dávno nebola v dispozícii krajského súdu, a teda k porušovaniu základného práva na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy už dochádzať nemohlo. Z uvedeného dôvodu je sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny neprimerane dlhým časom doručovania označeného rozhodnutia najvyššieho súdu, zjavne neopodstatnená. Navyše v tejto časti by bolo možné sťažnosť odmietnuť aj ako podanú oneskorene, keďže od doručenia zrušujúceho uznesenia najvyššieho súdu sťažovateľovi 13. októbra 2010 do dňa predbežného prerokovania sťažnosti uplynuli takmer 4 roky.

2. K namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu

Vo vzťahu k postupu a napadnutému rozsudku najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sťažovateľ namieta, že najvyšší súd vykonal verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku a že senát najvyššieho súdu konajúci v jeho trestnej veci nemožno považovať za nezaujatý. Sťažovateľ zastáva tiež názor, že vzhľadom na celkovú dĺžku jeho trestného konania (s poukazom na skutočnosť, že k stíhaným skutkom došlo ešte v roku 1994, pozn.) mali všeobecné súdy zastaviť trestné stíhanie.

Námietky sťažovateľa smerujúce proti postupu a napadnutému rozsudku najvyššieho súdu možno označiť ako námietky smerujúce k tomu, že verejné zasadnutie bolo vykonané v jeho neprítomnosti (neprítomnosti obvineného), hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, čo možno kvalifikovať ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku. Ďalšia námietka sťažovateľa je založená na tvrdení, že v jeho veci konali sudcovia, ktorí mali byť z vykonávania úkonov v jeho trestnej veci vylúčení, čo predstavuje dovolací dôvod uvedený § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku.

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že sťažovateľ dosiaľ nepodal na krajskom súde v predmetnej trestnej veci dovolanie, ktoré by smerovalo proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu z dôvodov, ktoré uvádza v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu.

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 370 ods. 1 druhej vety Trestného poriadku ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

V nadväznosti na uvedené zistenie ústavný súd opätovne poukazuje na skutočnosť, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného

súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

Keďže námietky sťažovateľa smerujúce proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, možno obsahovo zahrnúť pod dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. d) a e) Trestného poriadku, sťažovateľ mohol a stále môže proti napadnutému rozsudku najvyššieho súdu v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu podať dovolanie, o ktorom je oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd ako súd dovolací.

Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o (prípadnom) dovolaní sťažovateľa vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. septembra 2014